Бугун Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флоти куни

ВАТАНИМИЗ ПОСБОНЛАРИГА ШАРАФЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ★ 23 февраль 1969 йил, якшанба ★ № 46 (14.209). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ТИНЧЛИК ПОСБОНЛАРИ

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини ҳар йили халқимиз зўр тантана билан байрам қилади. Бунинг боиси бор. Чунки, Совет Қуролли Кучлари Улуғ Октябрь ғалабаларининг чинакам посбони, дунёда тинчликни барқарор қилиш учун курашнинг ҳақиқий соқчиси сифатида шон-шуҳрат таратган, жаҳон халқларининг муҳаббатини қозонган. Улуғ Ленин ва Коммунистик партия раҳнамолигида Совет ҳокимиятининг илк даврида барпо этилган шонли Қизил Армиямиз ўзининг дастлабки қадамлариданоқ Октябрь ғалабалари, меҳнаткашлар манфаатларининг ҳимоячиси бўлиб майдонга чиқди.

Қизил Армияни тузиш ҳақидаги Ленин декретидаёқ Армиямизнинг интернационал характери, унинг жаҳондаги барча тинчликсевар армиялар билан ҳамдўстлиги идеяси ўз аксини топган эди.

Ёш Советлар мамлакатини оқгвардиячилар ва четэл унсурларидан ҳимоя қилиш учун бўлган қонли жангларда Қизил Армиямиз ҳар томонлама тобланди, камолатга эришди, унинг сафларидан халқ ва партия ишига садоқатли ажойиб саркардалар етишиб чиқди. Гражданлар урушининг энг қизғин йилларида В. И. Ленин ташаббуси билан Туркистон ҳарбий округи ташкил этилди. Ажойиб рус саркардалари М. В. Фрунзе ва В. В. Куйбишев каби ҳарбий қўмондонлар бошчилигида ташкил топган дастлабки Қизил қўшинларимиз Ўрта Осиёда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун бўлган курашларда ажойиб матонат кўрсатдилар, революция душманларига қарши кураш маҳоратини эгаллаб олдилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти, ҳаво флотимиз, бутун жангчиларимизнинг чинакам қудрати, халқчиллиги, ўз Ватанига сидқидилдан содиқлиги Улуғ Ватан уруши йилларида айниқса ёрқин намоён бўлди. Фашизмга қарши кураш йиллари Совет Армиясининг энг яхши инсонпарварлик фазилатларини, метиндек мустаҳкамлигини, совет халқларининг ажралмас дўстлигини бутун жаҳонга намойиш қилди. Фашизмга қарши олиб борилган жангларда ўзбек халқининг минглаб фарзандлари ҳам мамлакатимиз бошқа халқларининг вакиллари билан елкама-елка туриб жанг қилдилар, Ватан учун қон тўкдилар. Бунда ўзбек халқининг, Ватанимиз бошқа халқларидек, интернационал бирдамлиги, ўз тақдирини қардошларимиз тақдири, бутун совет халқи тақдири билан узвий боғланганлиги ўз аксини топди. Йигитларимиз қўлга қурол олиб, Волга бўйларида, Украина, Белоруссия ўрмонларида, Ленинград, Москва остоналарида душман билан юзма-юз жанг қилаётганида, муштипар оналаримиз, барча хотин-қизларимиз фронтни кийинтирди, қўшинларимиз учун озиқ-овқат етказиб бериб турди. Шонли ишчилар синфимиз эса фронт учун қурол-аслаҳа тайёрлаб берди.

Республикамизнинг ажойиб ўғлонлари, минглаб туркистончи-жангчиларнинг Улуғ Ватан урушида кўрсатган жасорати партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди. Республикамизнинг 120 мингдан ортиқ вакили СССР жанговар орден ва медаллари билан мукофотландилар. Айниқса, Александр Матросов жасоратини такрорлаган оддий жангчи Тоштемир Рустамов, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари Мамадали Топиболдиев, Ботир Бобоев, Шодмон Умаров, Неъматжон Ҳакимов, Аҳмаджон Шукуров ва бошқа кўплаб ўзбек ўғлонларининг шуҳрати халқимиз қалбида ҳали-ҳали сақланади. Ватан уруши жангларида Собир Раҳимов каби ажойиб саркардалар етишиб чиқди.

Биз Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг муваффақиятлари ҳақида гап юритар эканмиз, бунда ана шу муваффақиятларнинг боиси Коммунистик партиямиз мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, ҳар бир офицер ва оддий жангчиларнинг ҳарбий маҳоратини ошириш, юксак маънавий идеаллар асосида тарбиялаш, армия билан халқ ўртасидаги алоқаларни тағин ҳам мустаҳкамлаш учун ғамхўрлик қилаётганлигини қайд қилиб ўтамиз.

Улуғ Ватан уруши тугаганига сал кам чорак аср вақт ўтди. Уруш вайрон қилган шаҳар ва қишлоқлар ўрнида совет кишиларининг ижодий меҳнати туфайли бутунлай янги шаҳар ва қишлоқлар бунёдга келди. Янги авлод вояга етди. Жаҳон социалистик системаси билан зўр бериб қуролланаётган ва ҳар хил баҳоналар билан уруш очишга интилаётган империалистик кучлар ўртасидаги зиддиятлар кучайган ҳозирги даврда тинчлик учун кураш, армиямизнинг душманларнинг ҳар қандай игвосига қарши ҳушёр туришини таъминлаш зарурлигини бир лаҳза ҳам ёддан чиқармаслик керак. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз қўшинларимизни энг замонавий аслаҳалар билан қуроллантириш, шахсий составнинг ҳарбий-маънавий тарбияси ҳақида тинмай ғамхўрлик қиляпти.

Октябрь ғалабалари, совет халқи тинчлиги ва осойишталигининг чинакам соқчилари бўлган Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти қўшинлари, ўз Ватанига сидқидилдан содиқ жангчиларимиз бундан буён ҳам янги уруш оловини ёқувчиларга қарши, коммунизм идеалларини, халқимиз манфаатларини кўз қорачиғидай сақлаш йўлида ҳамиша ҳушёр турадилар.

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари коллективларининг жуда кўп вакиллари, Тошкент гарнизонининг солдат ва офицерлари 22 февраль кечқурун Тошкент Округ офицерлар уйига тўпланишди. Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган тантанали йиғилишни очди.

Йиғилиш қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюросини фахрий президиумга сайлаш тўғрисидаги таклифни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Тантанали йиғилишда Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг ўринбосари генерал-лейтенант М. А. Пехтерев «Улуғ Октябрь ғалабалари посбонлигида 51 йил» деган мавзуда доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюро аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, Н. Г. Ляшченко, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов ва М. Т. Турсунов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЧССР ҲАРБИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Миллий мудофаа министри генерал-полковник М. Дзур бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси ҳарбий делегацияси 21 февралда расмий дўстлик визити билан Москвага келди. (ТАСС).

СССР мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1969 йил 23 февраль № 35 Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва флотнинг запасда ва отставкада бўлган ветеранлари!

Совет Иттифоқи халқлари, Қуролли Кучлар жангчилари ва чет эллардаги дўстларимиз бугун Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 51 йиллигини тантанали ва зиятда нишонламоқдалар.

Бизнинг мамлакатимиз бу шонли санани куч ва ғайратга тўлиб-тошган бир шароитда кутиб олмоқда. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари беш йиллик тўртинчи йили планини бажаришга зўр ғайрат билан киришдилар. Корхона ва қурилишларда, совхоз ва колхозларда, ҳарбий қисмларда ва ҳарбий кемаларда Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенгайиб бормоқда. Совет халқи космосни ўзлаштиришда янги жуда катта ғалабаларга эришди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати улуғ Лениннинг васиятларини амалга ошира бориб, тинчлик ва халқлар озодлиги ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар. Прогрессив инсоният давлатимизнинг ташқи сиёсатини жуда яхши англамоқда ва бу сиёсатни қўллаб-қувватламоқда. Ер юзидаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси империалистик давлатларнинг агрессив ниятларига қарши курашда куч-ғайратларини бирлаштирмоқда. Аммо, империалистлар ўз ниятларидан қайтмаётирлар, — улар Вьетнам халқига қарши разил урушни давом эттирмоқдалар, Исроилнинг Яқин Шарқда Араб мамлакатларига қарши қилган агрессияси оқибатларининг тугатилишига ҳар қандай йўллар билан тўсқинлик қилмоқдалар, Европанинг марказида кескинликни кучайтирмоқдалар.

Ўзининг ватанпарварлик ва интернационал бурчига содиқ бўлган совет Қуролли Кучлари иттифоқчиларимизнинг армиялари билан маҳкам бирлашиб, ҳушёр ва енгилмас куч бўлиб, социализм ғалабаларини ҳимоя қилмоқдалар.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва флотнинг запасда ва отставкада бўлган ветеранлари!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 51 йиллиги билан табриклайман.

Жаҳон империализмининг кирдикорларини зийраклик билан кузатиб турингиз, ҳар бир бўлинма, ҳар бир қисм ва кеманинг жанговар тайёргарлиги, интизоми ва уюшқоқлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлангиз. Ўзингизнинг сиёсий ва ҳарбий билимларингизни кунт билан такомиллаштирингиз, улуғ Ленин бизга васият қилганидек яшаш, меҳнат қилиш ва ғалаба қозонишни ўрганингиз.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 51 йиллигини нишонлаш учун БУЮРАМАН:

Бугун, 23 февралда маҳаллий вақт билан соат 20 да Ватанимизнинг пойтахти — Қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек, қаҳрамон шаҳарлар Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада ва қаҳрамон Брест қалъасида тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 51 йиллиги!

Яшасин қудратли Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Совет халқини комил ишонч билан коммунизм ғалабаси сари бошлаб бораётган жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
А. ГРЕЧКО.

В. Кайдалов ишлаган плакат.

ХАЛҚ АРМИЯСИ

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

БИР ДЎСТЛИК ТАРИХИ

Шу йилнинг 1 январида Ангрендаги Мечников кўчасига жойлашган 107-уйга қардош Белоруссиядан табрик хати келди:

«Қимматли Насибали!

Сени ва барча оила аъзоларингни янги йил билан табриклаймиз. Ишларингда муваффақиятлар, ҳаётда бахт-саодат ва чексиз қувонч тилаймиз. Бу йил сизлар учун ўтган йилдан қувончлироқ бўлишига тилакдошмиз.

Пусевлар оиласи».

Узоқ Белоруссиядаги ва қуёшли Ўзбекистондаги бу оилаларнинг дўстлик иплари қандай боғланган? Уларнинг дўстлиги Насибалининг отаси — Совет Армиясининг офицери Мирзавали Мақсудовнинг қони билан мустаҳкамланган. Мирзавали ака ҳозир Иван Архипович Пусев ўқитувчи бўлиб ишлаётган Гомель областининг Буда — Кошелевск районидаги Гавли қишлоғини озод қилишда ҳалок бўлган эди.

... Улуғ Ватан уруши бошланганда Насибали бир ёшга ҳам тўлмаган эди. Унинг отаси биринчилар қаторида фронтга йўл олади. Дастлаб отасидан туморча шаклидаги хатлар келиб турди.

1943 йилда эса Мирзавали Мақсудов Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида қаҳрамонона ҳалок бўлганлиги тўғрисида қора хат келди.

Йиллар ўтди. Насибали ўсиб, вояга етди. У 10-синфни битириб, Ангрендаги Кон-техника билим юртига ўқишга кирди. Уни тугатгач, порғлатиш разрезида экскаватор машинисти бўлиб ишлай бошлади. Насибалини коллективда очиқ кўнгиллилиги, меҳрибонлиги, меҳнатсеварлиги учун ҳурмат қилишади.

... Насибали ўз отасини эслай олмас, у ҳақда ҳеч нарса билмасди. Лекин, узоқ Белоруссиядаги комсомол ва ёшлар республикани немис-фашист босқинчиларидан озод қилиш учун курашганларнинг номларини аниқлаб, улар ҳаётини ўрганишаётган эдилар.

«Уруш қаҳрамонларини қидириб топиш, Ватан учун ўз жонини фидо қилганларнинг хотирасини абадийлаштириш,—бизнинг муқаддас бурчимиз». Белоруссия ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари М. Ржановнинг бу сўзлари «қизил изтопар»ларнинг шиори бўлиб қолди. Кейинги икки йил ичида республикада қаҳрамонларга 835 ҳайкал ва ёдгорлик тахтаси ўрнатилди. Граждан ва Улуғ Ватан уруши йилларида дараксиз йўқолган 8024 қаҳрамоннинг номи аниқланди.

«Қизил изтопарлар» чорак асрдан сўнг кўпгина номаълум қаҳрамонлар қаторида Мирзавали Маҳмудов дафн этилган жойни топишди. Унинг кийимидаги чўнтакда уй адреси бор эди.

Белорус ўқувчилари Боксук посёлкасига хат ёзишди ва қаҳрамоннинг ўғлини топишга муваффақ бўлишди. Ўтган йил 23 ноябрда Гавли қишлоғи меҳнаткашлари ўз қишлоқларининг немис-фашист босқинчилардан озод қилинган куннинг 25 йиллигини нишонладилар. Бу тантанага Ватанимизнинг турли бурчакларидан ўнлаб меҳмонлар — 1943 йилда бу ерда бўлган жангларнинг қатнашчилари, ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари келишди. Ана шулар орасида ангренлик Насибали Мақсудов, қаҳрамоннинг акаси Иномали ва посёлкадаги мактаб директори Н. Икромов ҳам бор эди. Улар қардошлик мозорида Белоруссия қишлоғини озод қилишда ўз жонларини фидо қилганлар хотирасига қад кўтарган ҳайкалнинг очилишида иштирок этдилар.

Ана шунда ангренлик қаҳрамоннинг ўғли Насибали Мақсудов Пусевлар оиласи билан дўстлашиб қолди. Бу дўстлик кундан-кунга мустаҳкамланиб бормоқда.

А. КОСТИЧЕВ.

СОЛДАТ ЎЙЛАРИ

Қора сочга ўхшар бу кеча,
Осмон ўпар тоғлар кўринмас.
Бутун борлиқ уйқуга чўммиш,
Сукут ичра олгандай нафас.

Қалби булоқдайин мусаффо,
Менга меҳри бепоён, онам,
Кўз нуридай асраб, авайлаб,
Улғайтирган меҳрибон, онам

Уйқу шаробидан маст бўлиб,
Тушлар осмонига учгандир.
Балки мени тушида кўриб,
«Уғилгинам!» — дея қучгандир.

Мен узоқда. Қўлимда милтиқ,
Юрмоқдаман уйғоқ ва ҳушёр.
Еллар япроқларга гап қотса,
Сергаклигим ошади юз бор!

Қоп-қора тун. Кўнгли қоралар,
Балки илон каби юрмоқда.
Заҳар сочиш учун дунёга
Пайт пойлар балки шу чоқда.

Шу ўй билан балки изғишиб,
Бино қўяр ажал отига.
Бу борада устозлик қилар
Улар ҳатто йиртқич зотига.

...Тинчингизни бузманг, онажон,
Мен постимда турибман ҳушёр.
Душман тумшуқ суқса кенг
жаҳон —
Қафасдан ҳам бўлар унга тор!

Жонибек ҚУВНОҚОВ.

БУГУН Совет армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти куни. Суратларда: Туркистон ҳарбий округи сиёсий жанговар тайёргарлиги аълочилари (юқорида). Қизил Байроқли Қорадениз флоти матрослари, старшиналари ва офицерлари ҳарбий маҳоратни ошириш устида тинмай меҳнат қилмоқдалар. Старшина В. Железцов ва матрос В. Куповец (чапда). Ўнгдаги учинчи суратда дам олиш пайтида.

И. Глауберзон («Совет Ўзбекистони») фотоси ва ТАСС фотохроникалари.

ОКТЯБРЬ ФАРЗАНДИ

А. ДЕБАЛЮК,
Ҳарбий совет аъзоси, Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиги, генерал-майор.

Совет халқи, армия ва флот жангчилари, қардош социалистик мамлакатлар меҳнаткашлари совет Қуролли кучларининг эллик бир йиллигини тантанали нишонлаётирлар. Бу байрамимизнинг ўзига хос хусусияти шундаки, у мамлакатимизда улуғ доҳиймиз ва устозимиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрилаётган бир пайтда нишонланмоқда.

В. И. Ленин номи халқимиз учун, унинг жангчилари учун энг муқаддас номдир. Чунки у социалистик Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги таълимотнинг асосчисидир. Янги типдаги армиягина дунёда биринчи социалистик давлатнинг хавфсизлигини таъминлаши мумкин деб башорат қилган эди. Доҳийнинг бевосита раҳбарлигида ана шундай армия ташкил этилди.

Қуролли кучларимизнинг эллик бир йиллиги нишонланаётган кунда халқимиз севимли Ильичга, революция ғалабаларини, социалистик ватанни ҳимоя қилишни таъминлаётган улуғ партиямизга зўр миннатдорчилик изҳор қиладилар.

Ильичнинг ҳаётбахш сўзларидан илҳомланган дастлабки полк ва дивизияларнинг жангчилари гражданлар уруши фронтларида оқ гвардиячилар ва чет эл интервентларини тор-мор қилиб, ишчи-деҳқон армиясининг жанговар йилномасига асос солдилар. Ана шу даврда ёш совет республикаси оғир кунларни бошидан кечирмоқда эди. У уч йил мобайнида 14 империалистик мамлакатнинг қутуриб қилган ҳужумини қайтарди ва ички контрреволюцияга қарши курашди. Қизил Армия маккор душманга қарши ана шу оғир йилларда мардона курашди. Ажойиб саркардалар М. В. Фрунзе, К. Е. Ворошилов, С. М. Будённий, гражданлар урушининг афсонавий қаҳрамонлари В. И. Чапаев, Г. И. Котовский, Н. А. Шчорс, А. Я. Пархоменко, С. Т. Лазо ва бошқалар раҳбарлигида Қизил Армия душманни зўр тахликага солди. Ёш, аммо жанговар революцион руҳ билан суғорилган армиямиз кўпгина чет эл интервентлари ва ички оқ гвардиячиларни тор-мор қилиб, буюк ғалабага эришди. Бу улуғ ғалабанинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Коммунистик партия, доҳиймиз ва устозимиз Владимир Ильич Ленин бўлди.

Гражданлар урушининг ғалаба билан тугаганлиги социалистик давлат ва унинг қуролли кучлари буюк ҳаётий қудратининг намойиши бўлди. Коммунистик партия доимий ғамхўрлиги ва муҳаббати билан қамраб олинган Совет Қуролли Кучлари тинч социалистик қурилиш посбонлигини шараф билан ўтаяпти. У айниқса Улуғ Ватан уруши йилларида ўз жанговар байроқларини фашист Германиясига қарши курашда ўчмас шуҳратга буркади. Бу уруш Совет халқи, унинг армияси ва флоти учун энг оғир синов бўлди.

Мамлакатимизга хиёнаткорона ҳужум қилган немис-фашист босқинчилари социализмнинг улуғ ғалабаларини, жаҳонда энг инсоний совет жамияти ва давлат тузилишини йўқ қилишни мақсад қилиб қўйган эдилар. Мамлакатимиз халқларини эса асоратга солмоқчи эдилар.

Она-Ватан хавф остида қолди. Совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлиги, СССР халқлари дўстлигига суянган Коммунистик партия фронт ва фронт орқасида катта ташкилий-тарбиявий иш олиб борди. Бу эса қисқа вақт ичида мамлакатимизни ягона ҳарбий лагерга айлантиришга имкон берди. Бутун совет халқи томонидан қўллаб-қувватланган Совет Армияси фашист босқинчиларга қарши мислсиз мардлик ва жасорат билан курашди.

Ватанимиз тарихига, умумжаҳон тарихига армиямиз ва бутун совет халқининг Брест қалъасида, Москва ва Ленинград остоналарида, Севастополь бўсағасида, Одесса ва Сталинградда, Украина ва Белоруссия далаларида, Болтиқ бўйи ва Молдавияда, Кавказ ва Қрим, Польша ва Чехословакияда, Румыния ва Болгарияда, Венгрия ва Югославияда, Финляндия, Норвегияда ва Берлин учун бўлган жангларда немис-фашист босқинчилари устидан қозонган ғалабаси олтин ҳарфлар билан ёзилди.

Бизнинг Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи жангчилари ҳам Улуғ Ватан урушининг жанговар йилномасига кўпгина шонли саҳифалар қўшди. Округ территориясида ташкил топган қисм ва қўшилмалар ўз жанговар байроқларини мислсиз шуҳрат билан қопладилар. Бу ерда, Туркистон округида машҳур 316 — Панфилов дивизияси, 83-ўқчи дивизия, 69 ва 417-ўқчи дивизиялар, 34 ва 35-курсант бригадалари, отлиқ дивизиялар ва бошқалар ўз жанговар йўлларини бошлаган эдилар. Туркистон ҳарбий округига қарашли қисм ва қўшилмалар Улуғ Ватан урушининг барча ҳал қилувчи жангларида фаол иштирок этдилар. Ўзбек халқининг содиқ фарзанди, генерал-майор Собир Раҳимов командирлик қилган дивизия жангчилари мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатдилар. Уч ой мобайнида дивизия жангчилари душманнинг 8 минг солдат ва офицерини йўқ қилди. 69-Қизил Байроқли ўқчи дивизия жангчилари Ватанимиз душманлари билан курашда алоҳида мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улардан 70 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Шунингдек, гитлерчилар билан бўлган жангларда асосан В. И. Ленин номидаги Тошкент ҳарбий билим юрти курсантлари ва ўқитувчиларидан ташкил топган 34 ва 35-алоҳида курсант бригадалари мардона курашдилар. 20 дан ортиқ қисм ва қўшилмалар ҳукумат мукофотларига сазовор бўлди. Уруш йилларида Ватанимизни ҳимоя қилишда кўрсатган қаҳрамонлиги ва мардлиги учун 821 туркистончи-жангчига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Генераллардан И. В. Панфилов, С. Р. Раҳимов, 28 панфиловчи қаҳрамонлар ва В. Шаландин, А. Спирин, А. Голубков, В. Малясов ва М. Шибаев, М. Габдуллин, А. Олтибеков ва бошқаларнинг номлари халқимиз хотирасидан ҳеч қачон ўчмайди.

Совет халқи ва унинг армиясининг Улуғ Ватан урушида қозонган тарихий ғалабаси социалистик тузумнинг моҳиятидан келиб чиқадиган, унинг ўз умрини яшаб бўлган буржуа тузумидан мислсиз афзаллигини кўрсатадиган табиий ҳолдир. Рейхстаг устида совет жангчилари томонидан тикилган Қизил Байроқ — бу фақатгина бизнинг жанговар ғалабамизнинг байроғи эмасди, бу Октябрнинг, Улуғ Лениннинг байроғи эди. Тинчлик, озодлик ва халқлар бахт-саодати тимсоли бўлган социализмнинг енгилмас байроғи эди.

Урушлар тарихи ҳеч қачон Совет Армияси Ватан урушида кўрсатган бундай оммавий қаҳрамонликни кўрган эмас. Бу якка шахсларнинг эмас, омманинг, бутун армиянинг қаҳрамонлиги эди. Уруш йилларида 7 миллиондан ортиқ жангчи Совет Иттифоқи орденлари ва медаллари билан мукофотланди. Халқимизнинг 11 мингдан ортиқ жасур фарзандига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Улардан 104 киши бу юксак номга икки марта, 3 киши уч марта сазовор бўлди. 250 дан ортиқ совет жангчилари Александр Матросовнинг ўлмас жасоратини қайтардилар. Совет армиясининг Улуғ Ватан уруши йилларида қозонган ғалабаси у коммунизм қураётган совет халқининг енгилмас посбони эканлигини бутун жаҳонга намойиш қилди.

Улуғ Ватан уруши якунлари инсониятнинг кейинги тараққиётига ҳал қилувчи таъсир кўрсатди. Социализмнинг жаҳон системаси пайдо бўлди. Халқаро ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг янада тараққий этганлиги капитализмнинг умумий кризисини чуқурлаштирди.

Урушдан кейинги йилларда Коммунистик партия, Совет ҳукумати, бутун совет халқининг тинмай қилаётган ғамхўрлиги туфайли армия ва флотимиз қудрати мислсиз ошди. Улар фан ва техниканинг сўнгги ютуқларини ўзида мужассамлантирган қурол-аслаҳалар билан таъминланди.

Урушдан кейинги йилларда Совет армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий составида ҳам сифат ўзгаришлари юз берди.

Ҳозирги кунда ҳарбий хизматчиларнинг кўпчилиги олий ва ўрта маълумотга эга коммунист ва комсомоллардир. Қуролли Кучларимиз сиёсий етук, ҳарбий ва техника жиҳатидан яхши тайёрланган командир кадрларга эга. Офицерларнинг 30 процентдан ортиғи, махсус қўшинлардаги деярли барча офицерлар эса олий ҳарбий ва махсус тайёргарликка эга.

Армия ва флотимиз ҳар қандай шароитда — ерда, ҳавода ва сувда, кечаси ва кундузи муваффақиятли жанг қилиш имкониятига эга.

Қуролли Кучларимизнинг қудрати социалистик давлатлар — Варшава Шартномаси қатнашчилари армиялари билан қардошларча ҳамкорлик шароитида ўсмоқда. Бу армиялар барча социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг манфаатларини ҳимоя қилишнинг интернационал мақсадларига хизмат қилади. Армиямизнинг енгилмас қудрати қардош социалистик мамлакатлар армиялари билан ҳамкорликда олиб борилган машқларда намоён бўлди. Болгария, Венгрия, ГДР ва Польша жангчилари билан ягона сафда ўз интернационал миссиясини бажарган совет жангчилари Чехословакия меҳнаткашларига социализм ғалабаларини ҳимоя қилишда кўрсатган ёрдамида катта синовдан ўтди.

Империалистик ҳукуматларнинг раҳбар доиралари, айниқса АҚШ социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини агрессив блоклар ва ҳарбий базалар ҳалқаси ичида қолдиришга интилмоқдалар. Бу билан улар Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга қаратилган ягона антикоммунистик коалицияни ташкил этишни мақсад қилиб олмоқдалар.

Бизнинг шонли Қуролли Кучларимиз империалистик агрессия йўлида қудратли, енгиб бўлмас тўсиқ бўлиб турибди. Қардош социалистик мамлакатлар армияси билан бир сафда жаҳон социализм системасини ўз постларида ҳушёр туриб қўриқлаётирлар.

Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи қўшинлари мамлакатимизнинг жануби-шарқий чегараларини кўз қорачиғидек сақламоқдалар. Ҳозир округ қўшинларида зўр ҳарбий ўқуви бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми, СССР Олий Совети V сессиясининг қарорларидан илҳомланган туркистончи-жангчилар В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун зўр тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар ана шу улуғ санани жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун курашмоқдалар.

Коммунистик партия атрофида мустаҳкам жипслашган совет жангчилари бундан кейин ҳам В. И. Лениннинг социалистик Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги васиятларига амал қиладилар, партия, Ватаннинг ҳар қандай буйруғини шараф билан бажаришга ҳамиша тайёр турадилар.

Жанговар саҳифалар

ТЕПАЛИКДАГИ ҲАЙКАЛ

Полесье. Бу ўлка ўрмонзорлар билан қопланган. Қанчадан-қанча дарё ва дарёчалар, ботқоқликлар ва кўллар мавжуд бу ерда. Лекин тоғлар, тепаликлар кам учрайди.

Стирь дарёсининг ўнг қирғоғида кичик бир тепалик бор. 193 рақами битилган бу тепаликда оддийгина обелиск барпо этилган эди. Немис-фашист босқинчилари устидан ғалаба қозонилган куннинг 20 йиллиги шарафига бу ерда улкан ҳайкал бунёд этилди. Бу ана шу ерда шиддатли жанглар бўлганлигининг — совет жангчилари, шу жумладан, жасур йигитлар Виктор Ершов ва Неъмат Ҳакимовларнинг жангларда кўрсатган мислсиз қаҳрамонликларининг тимсолидир.

ДЎСТЛАР

115-отлиқлар полкининг 3-эскадронидагилар Виктор ва Неъматнинг жуда яқин дўстлигини яхши билишарди. Қувноқ, қопқора кўзларида ҳамиша нур чақнаб турадиган Неъматжон уралилик дўстини камтарлиги ва мардлиги учун, самимийлиги ва саҳийлиги учун жуда ҳурмат қиларди. Уни суюб исмига ўзбекча «жон» қўшимчасини қўшиб айтарди. Викторга эса Неъматжоннинг соддалиги, ёқимтойлиги, мардлиги, ҳамиша кўтаринки руҳда юриши ёқарди. Бир сўз билан айтганда, у Викторнинг садоқатли дўсти бўлиб қолган эди.

ТЕПАЛИК ЙЎЛИДА

1944 йилда қиш оғир келди. Кўпинча кундузи ёмғир аралаш қор ёғар, кечаси эса қаттиқ совуқ бўларди. Ҳўл пиймалар тарашадек қотиб қоларди. Бундай аҳволда олға ҳаракат қилиш мушкул эди. Буйруқ эса, олға ва олға!

Ершов ва Ҳакимов бир-бирларига ёрдамлашиб олдинги қаторда боришарди. 115-отлиқ полкининг 3- ва 4-эскадронлари артиллериячи батареялари билан бирга дивизиянинг илғор отряди ташкил этилиб, унга Стирь дарёсини кечиб ўтиб, 193-тепаликни ишғол қилиш, уни асосий кучлар етиб келгунча сақлаб туриш ҳақида жанговар топшириқ берилди.

Эрта тонгда жангчилар отларни шарқий қирғоқда қолдириб, аста секин кечиб ўтиш жойига етиб келдилар. Сигнал товушини эшитгач, улар музлаб ётган дарёга қадам қўйдилар. Улар дарёнинг ўртасига етиб бормаган ҳам эдилар осмонга ёритувчи ракета отилди ва шу заҳоти немис пулемётлари «тил»га кирди. «Олға! Олға!» — хитоб қилишарди эскадрон командирлари Гордеев ва Столбаушкин. Мана, олдинги қатордаги жангчилар, улар орасида пулемётчи дўстлар нариги қирғоққа ўтиб олишди. Уларнинг кетидан бошқалар ҳам ўтар эдилар. Олдинда тепалик турибди. Душман қаршилик кўрсатишга ўйлаб-улгурмасдан шиддатли ҳужум билан тепаликни қўлга олишди.

— Мустаҳкам жойлашиб олиш керак! — деди Ершов Неъматжонга. Душман ҳозир ҳужумга ўтади.

— Тўғри Викторжон, — деб тасдиқлади Ҳакимов.

ПЛАЦДАРМ УЧУН ЖАНГ

Жангчилар янглишишмади. Зўрга окоп қазиб олишга улгурдилар, Душманнинг снаряд ва миналари портлай бошлади. Фашистлар тўп ва миномётлардан шиддатли ўт очдилар. Уларнинг мададида жангчиларимизга қарши учта танк ва 200 га яқин автоматчини ташладилар. Бизнинг жангчиларимиз эса 60 кишига яқин эди, холос.

Кучлар тенг эмас. Лекин, офицерлар ишонч билан команда бермоқдалар. Жангчилар немис пиёда аскарларини танкларидан ажратиб қўйиб, уларни зирҳли тўсиқдан маҳрум қилдилар. Бунда пулемётчилар алоҳида роль ўйнади.

Кундуз соат иккида душманнинг янги пиёда батальони ва 20 та танки 193-тепаликка яна ҳужум бошлади, Лекин, фашистлар бу гал ҳам муваффақиятсизликка учрадилар.

ЙИГИРМА ЙИЛДАН СЎНГ

Ўғилларининг ҳалок бўлганликлари ҳақида қорахат олган Ершов ва Ҳакимовнинг ота-оналари, у вақтда уларнинг Ватан шон-шуҳрати йўлида кўрсатган жасоратлари ҳақида ҳеч нарса билишмаган эди. Ҳатто, қаҳрамонлар мукофотланган ҳам эмасдилар. «Луцко-Ровенской операциясидаги 13- армия» китобининг муаллифи Н. М. Белкинга раҳмат айтиш керак. У архивдан пулемётчиларнинг жасорати ҳақидаги ҳужжатларни топди. Улардан бирида, дивизия қўмондонлиги В. Е. Ершов ва Н. Ҳакимовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони беришни тавсия қилган эди.

Дивизия ветеранлари, жамоат ва партия ташкилотлари китоб авторини қўллаб-қувватлаб жасур жангчиларни мукофотлаш масаласини кўтардилар. Германия фашизми устидан ғалаба қозонилган куннинг 20 йиллиги арафасида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Н. Ҳакимов ва В. Ершовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Бир неча кундан кейин номаълум тепаликда қаҳрамонлар хотирасига қад кўтарган ёдгорлик ёнида Неъматга ўхшаган ёш йигитча пайдо бўлди. Бу унинг туғишган укаси Шавкат эди. Неъмат ўлганда у уч ёшда эди. У акасининг юксак унвон билан тақдирланганлигини эшитиб, сафарга отланди. Мана у тепалик устида турибди. Ҳайкал олдига тиз чўкди:

— Неъматжон ака, Виктор ака, мен сизларга қариндош-уруғлардан, дўстларингиздан, ўқитувчилар, мактабдошларингиздан, қуёшли ўлкамиздан кўпдан-кўп салом келтирдим. Сиз яшамоқдасиз ва бундан кейин ҳам яшайсиз...

Йигит қабр устига халтачада келтирган ўзбек тупроғини сочди, кейин халтачага қабр тупроғидан солиб олди.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги арафасида ўғли ва унинг жанговар дўсти қабрини Неъматнинг отаси Шукрулло ака келиб зиёрат қилди. Бу ерга, қаҳрамонлар тепалигига маҳаллий аҳоли, сайёҳлар, жангчилар тез-тез келиб туришади. Қаҳрамонлар ҳайкали олдидан одам аримайди.

Т. ВЕРСТОВ.

Ровно шаҳри.

КУРАШЛАРДА ЧИНИҚҚАН

Фронт... Сталинград бўсағаларида шиддатли жанг боряпти. Шаҳар олов ҳалқаси ичида қолган. Замбаракларидан узилаётган тинимсиз ўқ товушлари қулоқларни қоматга келтиради. Уй деразаларидан нур ўрнига аччиқ тутун бурқсиб чиқади. Лекин, жангчиларимиз мардларча курашмоқдалар.

Ярим кеча. Пастқам ертўлага яна бир ярадор келтирилди. Врачнинг кўзи илинган экан, беморнинг юракни ларзага солувчи инграшини эшитиб, елкасидаги шинелини дарҳол четга отди-да, сакраб ўрнидан турди. Пайпаслаганича гугурт топиб, чироқни ёқди. Липиллаб ёнаётган шам шуъласида ярадорга тикилди: чеккасини ўқ юлиб ўтибди шекилли, юз-кўзи қон эди.

Дарҳол беморга укол қилиб, ярасини боғлади. У эзонга яқин ҳушига келиб, кўзини очди. Ҳамширадан врачни сўради.

— Окопдаги ярадорлар ёнига кетди, — деди ҳамшира.

— Мендан раҳмат айтинг, — деди бемор...

1941 йилда жангчилардан бундай раҳматларни минглаб эшитган врач йигит ўша пайтда эндигина ТошМИнинг даволаш бўлимини тугатиб, фронтга кетган ўзбек шунқори Сафохон Муродов эди.

Тошкентдаги 10-касалхонанинг ҳозир бош врачи вазифасини ўтаётган Сафохон Муродовнинг шифокорлик фаолияти ана шундай бошланган эди. Унинг Совет армияси сафидаги жанговар хизматларини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. У «Қизил Юлдуз» ордени, «Жанговар хизматлари учун» медали билан мукофотланган.

1968 йилда Сафо Муродовга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилди. КПСС аъзоси, жанговар йиллар ветерани, саломатлик посбони Сафо Муродовни Совет Армияси куни билан қутлаймиз. Ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

А. НОСИРОВА.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Киев 3- ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ поездининг электр пайвандчиси Д. Шебелский фидокорона меҳнати билан ҳамманинг ҳурматини қозонди. Суратда: Д. Шебелский.

А. Тўраев фотоси.

СОЛДАТЛАР

Ҳамид ҒУЛОМ.

ҲИКОЯ

Яна юз метрча юрилди. Яна олдинги машина ғилдираклари қорга ботиб, тийғаниб, мотори бўкириб тўхтади, орқадаги олти машина ҳам тўхташга мажбур бўлди. Шоферларнинг баъзилари рулни маҳкам ушлаганча кутар, баъзиларининг сабри тугаб, баланд кабиналардан қорга тап-тап сакраб тушар, кигиз пиймаларида қор тепиб, чарм қўл-қопларини бир-бирига тарақлатиб уриб, дақиқа сайин қуйилиб келаётган оқшом зулматини ташвишланиб кузатардилар.

Энг кейиндаги «ЗИЛ» юк машинасининг ҳайдовчиси Нормурод кабина эшигини оча туриб, ёнида мудраб ўтирган ветврач Каримовага:

— Сиз бир оз мизғиб олинг, ҳали йўл олис. Мен Оқсоқолга ёрдамлашворай! — деди-да, ерга тушиб, эшикни секингина ёпиб кетди.

Нормуроднинг «Оқсоқол» дегани автоколонна бошлиғи Қулмамат ака бўлиб, олдиндаги «МАЗ»ни ўзи ҳайдаб борар эди. Шоферлар бу камгап, барваста одамни «Оқсоқол», «Коля амаки» деб аташар, ҳурмат қилишар, ҳатто ундан унча-мунча қўрқишар ҳам эди. Урушдан қайтиш биланоқ район марказидаги автоколоннада узоқ вақт шофер, механик бўлиб ишлаган бу камтар, ишбилармон, лекин қаттиққўл одам, мана, бундан уч йил аввал бошлиқ қилиб тайинланди. Нормуроднинг армия хизматини ўтаб уйига қайтган кунлари шу вақтга тўғри келди. Уни автоколоннада шу Оқсоқол ишга олди. Бироқ бундан олдин бафуржа суҳбатлашди. отаси ким, онаси ким, оила аҳволи қандай?

Нормуроднинг отаси урушда ҳалок бўлганини, ўзи армия хизматидан кечагина келганини билиб олган Оқсоқол:

— Биз солдатлармиз, — деди. Кейин Нормуродга янги «ЗИЛ» машинасини топширар экан: — солдатлигингни унутма! — деб қўшиб қўйди.

Машина ажойиб нарса. Сен унга яхши қарасанг, у ҳам сенга яхши хизмат қилиб беради. Нормурод «ЗИЛ»ини уч йил эҳтиёт қилиб ишлатди, сал бузилса — вақтида тузатди, вақтида мойлади, доим артиб-суртиб ярақлатиб юрди, унда икки юз минг километрдан ортиқ йўл босди, мукофотлар олди. Мана ҳозир ҳам, оғир йўлга чиқишганда қадрдон машина яна бир катта синовдан ўтяпти.

Нормурод колонна олдидаги «МАЗ»га етиб келганда Оқсоқол эшиги очиқ кабинада стартерни босиб газ берар, беш-олти киши кузовнинг орқасига елка тираб итаришар эди. Нормурод ҳам уларнинг ёнига кириб ҳай-ҳайлашди. Мотор ҳамон бўкирарди, занжир боғланган тишдор қалин ғилдираклар чир-чир айланади-ю, ўрнидан жилмайди.

— Бу гал чуқур ботди,—деди шофёрлардан бири, қаддини ростлаб.— Шу ерда қоламиз шекилли...

«Шу ер» — навбатдаги довонга кўтарилишдаги қиялик эди. Ҳаммаёқни қалин қор қоплаган. Қуёш ботиб, шафақ ўчиб, қорнинг кўкимтир шуъласигина қолган. Майдалаб ёғаётган қордан атрофда на бир ўтов, на бир чироқ кўринади, ҳатто осмонни ҳам кўриб бўлмайди.

Оқсоқол кабинадан туриб шоферларга буюрди:

— Куракларни олингиз, йигитлар!

Бу буйруқ бир нафасда ҳамма машиналарга етиб борди. Олти шофер, бир механик, ҳатто ветврач Каримова ҳам куракларни кўтариб келиб, Оқсоқол «МАЗ»ининг фаралари ёруғида қор курашга тушиб кетдилар. Қор тўзони ичида ярим соатча ишлаганларидан кейин «МАЗ»нинг олдида у ер-бу ерда тупроқ кўриниб, майдонча очилди.

— Машиналарга! — Оқсоқолнинг сал бўғиқ овози янгради.

Нормурод «ЗИЛ»ининг кабинасига аввал Каримовани суяб чиқарди, кейин ўзи чиқди. Мотор ўчирилмаган, ҳамон гуриллаб ишлаб турарди.

— Хайрият, — деб қўйди Каримова, бош-у, бўйнини ўраган кулранг момиқ рўмолини тузатаркан. Кейин Нормуроддан сўради: — Энди етиб олсак керак-а?

— Ҳаракат қиламиз, — жавоб берди Нормурод, олдинги машинани хушёрлик билан кузатар экан. — Чарчадингизми?

— Ҳа, — Каримова соддадиллик билан иқрор бўлди. — Осонми, азондан бери совуқда йўл юриш. Нечта довон ўтдик — олтитами?

— Ҳа, ҳозир еттинчисидан ўтамиз.

— Чучуксой... — Каримова бориладиган манзилни ўйлаб кетди шекилли, мийиғида кулди. — Билмайсизми, нега шундай аталади?

— Суви чучук...

— Билмайсизми...

Каримова тағин ниманидир сўрамоқчи эди, Нормурод унинг сўзини бўлди:

— Менинг исмим Нормурод. Сизникичи?

— Нафиса.

— Ана, танишиб олдик. Ветврач экансиз. Институтда ўқиганингизда яйловларга чиқмаганмисиз?

— Чиққанман. — Нафисанинг чеҳраси ёришиб, бидиллаб сўзлай кетди: — кўпинча баҳорда, қўзилатиш фаслида чиқардик. Лолалар билан қопланган қипқизил адирлар... Ирмоқлар бўйида, яшил қирларда кўра-кўра қўй-қўзилар... Қаймоқ, қатиқ, пишлоқ... Мен қуртовани яхши кўраман, муздаккина, нордонгина бўлади

— Сиз кўрган ўша адирларни ҳозир икки метр қор босиб ётибди. — Нормурод олдинги машинанинг юриши секинлаганидан ташвишланиб, тормозни аста боса бошлади. — Сиз кўрган қўй-қўзилар... биласиз-ку, улар лак-лак?

— Биламан.

— Ўша лак-лак қўй-қўзилар оч. Самолётда ташланган ем-хашак лаб урвоқ бўлмаяпти. Чўпонлар бизнинг колоннамиз йўлига тикилиб ўтиришибди.

— Хабарлари борми?

— Ҳа. Радио орқали хабар берилган.

Олдинги машинанинг ғилдираклари қорга ботиб кўринмай қолди, ғийқиллаб-ғийқиллаб тўхтади.

— Ёмон бўлди, — деди Нормурод, тормозни босар экан. — Қиялик. — У дарҳол кабина эшигини очиб, бошини чиқариб қаради.

Нафиса совқотган тиззаларини ишқар экан, Нормуроднинг бақирганини эшитди:

— Нима бўлди сенга, Холтой? Ухлаб қолдингми?!

Холтой кабинасида қора терга ботиб, ҳадеб стартерни босар, лекин мотор ўт олмас, колоннанинг олдинги беш машинаси эса, ҳамон тепаликка силжиб борар, Оқсоқол уларни тўхтатмай тўғри қилар эди, чунки у ҳарқалай йўл очиб беряпти.

— Ношуд! Каллаварам! Шарманда қилдинг-ку! — Нормурод Холтойга ҳамон бақирар экан, олдинги машиналар қорда солган чуқур ариқларда чўкиб ётган баҳайбат машинанинг олдига ўтиб, капотини очди ва қўл фонарининг ёруғида «ичак-чавоғи»ни кўздан кечира бошлади: мотор бутун, контактлар жойида, аккумулятор ҳам ўчмаган. Ҳаддан ташқари қизиган радиаторнинг қопқоғини очган эди, вишиллаб отилган буғдан ҳеч нарсани кўриб бўлмай қолди.

Нормурод Холтойнинг кабинасини тарақлатиб очди.

— Каллани ишлатсанг ўласанми!— Яна бақирди унга. — Боя-ку, бир соат тўхтадик. Сувингни текшириб кўрсанг бўлмасмиди? Бакинг қаёқда?

Холтой кабинадан бак узатди, Нормурод радиаторга сув тўлдирди.

— Ҳайда! — деди Нормурод, сув бакини Холтойга узатар экан.

Бу вақт Нафиса ҳам ташвишланиб кабинадан тушган, ғилдираклар изида қор тепиб турарди.

— Тинчликми? — сўради у, яқинлашиб келаётган Нормуроддан.

— Э, ўша каллаварамни! — Холтойнинг машинаси жилганини кўриб, сал ҳовурдан тушди. — Билмадим, хаёли қаёқда...

— Хаёли ёрида бўлса керак. — Нафиса аллақандай чиройли кулди. Кабинага чиқиб ўтирганларидан кейин Нормурод машинасини жилдириши билан сўради: — Сизнинг хаёлингиз кимда, Нормурод?

— Менинг хаёлим Чучуксойда.

Шу билан гап тугади.

Оқсоқолнинг кузовига том баробар пичан тойлари ортилган «МАЗ»и довон тепасига вағиллаб кўтарилаётгани боя фақат эшитилиб турган бўлса, энди яққол кўринди, Унинг орқасидан ўрмалаб бораётган девсифат машиналар ҳам бирин-кетин кўрина бошлади.

— Охирги метрлар... — Нормуроднинг ўбдон ҳаяжонланаётгани ранггининг кум оқарганидан, қошларининг чимирилганидан, йўлга қаттиқ тикилган кўзларининг оловидан билиниб турар эди.

— Ишқилиб, эсон-омон ўтиб олайлик-да — деди Нафиса.

— Ҳаракат қиламиз.

Нафиса Нормуроднинг «Ҳаракат қиламиз», деган сўзларини дилида такрорлади: «Ҳаракат қиламиз... Ўз кучига ишонган ажойиб йигит!»

«МАЗ»нинг довонга кўтарилганини кўрган қиз қувонганидан чапак чалиб юборди.

— Ана! Ана, қаранг, чиқди!

— Ҳа Оқсоқол чиқди, Лекин ҳали бошқа машиналар бор.

— Улар ҳам чиқади! Биз ҳам чиқамиз! Қаранг-а, иккинчи машина ҳам кўтарилди.

Бироқ, Нормурод энди у ёққа қарай олмас, олдида бораётган машинадан кўз узмас, қўллари рулга маҳкам ёпишган, ўз машинаси моторининг бир текис гуриллашидан қулоқ олмас, бутун вужуди диққатга айланган эди.

Машиналар сўнгги довонга вағиллай-вағиллай чиқдилар, ундан ошдилар ва пастликка бир километрча юргандан кейин, Оқсоқолнинг «МАЗ»и тўхташи билан бирин-кетин тўхтадилар.

«МАЗ» кабинасидан тушган Оқсоқол:

— Чекиб олайлик, йигитлар! — деди.

Шофёрлар Оқсоқолни ўраб олиб, бир-бирларига «Беломор» тутиб, гугурт чақа бошладилар.

Қор ҳамон элаб ёғади. Оппоқ тоғлар ўраган товоқ шаклидаги дарада тирик жон кўринмайди. Фақат аллақаерда оч бўрилар увлайди. Қатор тизилган етти машинанинг моторлари гуриллаб, қор денгизига ларза солади. Оқсоқол ва унинг олти йигити тортаётган папирос чўғларида соқол қоплаган ҳоргин юзлар, уйқисизликдан қизарган кўзлар кўринади.

Оқсоқол папиросини қорга отди, қўлларини кенг ёзиб керишди-да.

— Балли, йигитлар! — деди шерикларига, — Қоринлар ҳам ноғора чалаётгандир-а? Чўпон оғайниларнинг шўрвасига тезроқ етиб борайлик. Қани, машиналарга!

Машиналар 20-25 километр тезликда юриб борди-да, орадан ярим соат ўтар-ўтмас бирин-кетин тўхтади Нормурод кабинадан бош чиқариб, Оқсоқолнинг «МАЗ»ига икки отлиқ яқинлашиб келаётганини кўрди.

— Кутгани чиқишган бўлса керак, — деди Нормурод, савол назари билан тикилиб қолган Нафисага.— Энди етдик деса бўлади,

— Хайрият, — Нафисанинг кўзлари порлади. — Энди дам оламизми?

— Ҳаракат қиламиз.

Бутун йўл давомида биринчи марта Нафиса қийқириб кулиб юборди...

Отлиқлар, чиндан ҳам, колоннани кутиб олишга чиққан вакиллар — колхоз раиси билан бош чўпон эдилар. Оқсоқол билан саломлашгандан кейин отларини «МАЗ» олдига солиб йўл бошладилар, колонна уларнинг кетидан кўзғолди.

Яна ярим соатчадан кейин тоғ этагидан овулга кириб бордилар. Бу ерда колхоз идорасининг биноси, уч-тўрт уй ва беш-ўнта ўтов бўлиб, деразаларининг чироқ шуъласи дафъатан кўзга ташланди. Машиналар келиб тўхташи билан тулки қалпоқ, қўй тери пўстин кийган ўн-ўн беш киши озиқ-овқат қоплари, ем-хашак тойларини туширишга дарҳол киришиб кетди. Шоферларни идора биносига таклиф қилдилар.

Иссиқ хонада танаси яйраган Нафиса азамат шоферларга парвона бўлаётган мезбонлардан сўради:

— Қуртовангиз йўқми?

Бош чўпон мешдан косага оппоқ қуртова қуйиб, Нафисага узатди:

— Ич, қизим. Нордонгина.

Қайноқ шўрвадан кейин чарчоқ кўзлар уйқу хуморида сузила бошлади.

— Ётайлик, — деди Оқсоқол. — Азонда йўлга чиқамиз.

Нафисани бош чўпон ўтовига олиб кетди. Шоферлар раис хонасида ётиб қолдилар.

Азон паллада машина радиаторларига қайноқ сув, бакларга бензин тўлдирилди. Туни билан юклар тушириб, ташиб олинган кузовларда юзлаб ориқ қўйлар жовдирашиб маърашарди.

— Райондаги кўтонимизга элтиб берасиз, Оқсоқол! — Раис Қулмамат акадан илтимос қилди.

— Бажарамиз! — Оқсоқол солдатларча ғоз туриб сўз берди.

Колонна жилай деб турганда Нормуроднинг кабинасини аллаким аста очди. Бу Нафиса эди.

— Келиб туринг, Нормурод! — Қизнинг кўзлари ғилтиллар, товуши ҳам ўз исмига яраша нафис эди.

— Ҳаракат қиламан.

— Ҳаракат қилинг, Нормурод. Кутаман.

* * *

Нормурод, одати бўйича, онасини етаклаб Мангу ёдгорлик қўрғонига келди. Бу—табиий тепалик бўлиб бултур у обод қилинган, урушда ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг ҳайкаллари ва Она монументи ўрнатилган. Она сиймоси қаршисига Мангу олов ёқилган эди. Мотамсаро онанинг маъюс нигоҳи шу оловда. У урушдан қайтмаган ботир ўғлини эслайди, соғинади, тинчлик, саодат, ҳаётни қадрлашга даъват этади.

Нормурод онаси билан тепаликка зинама-зина чиқиб, она сиймоси қаршисида тўхтади, Мангу олов ёнида тиз чўкдилар.

Шу вақт аллакимнинг шарпаси сезилди. Нормурод Оқсоқолни кўрди.

— Ҳа, уруш ёмон нарса. — Оқсоқол вазмин гапирди. — Биргина бизнинг районимиздан уч минг йигит қайтмади. Сенинг отанг ҳам Нормурод. — У пўстинининг ич чўнтагидан газетага ўроғли бир нарса олди-да, очди.—Мана, хат... — Йиллар ўтиши билан сарғайган қоғозни ёзиб текислади. — Солдат хати... Окопда, ўлим олдидан ёзилган. Адресини ёзишга улгурмади... Фамилиясини ҳам билмас эдим. фақат исмини билардим: Алек, Алижонми? Аҳмаджонми? Алимтойми? — Оқсоқол Нормуродга тикилди. — Отангнинг исми Алимурод-а? Балки, ўшадир...

Нормурод хатни олиб, онасига эшиттириб ўқиди:

«Ватан учун, озодлик учун жон беряпман. Бир солдатнинг қўлидан нима келса, ҳаммасини қилдим: 77 фашистни ўлдирдим, Юзим ёруғ...»

Хат шу ерда узилган.

— Ўшандан бери чорак аср ўтди, —деди Оқсоқол, беихтиёр папирос тутатиб. — Хатни сенга бераман. Балки, отанг ёзгандир ...—Қулмамат ака кета туриб қўшиб қўйди, — Азонда сафарга чиқамиз. Яна олисроқ яйловга. Тинчлик солдатларимиз, Унутма, Нормурод.

— Ҳаракат қиламан, — деди Нормурод, онасини Мангу олов ёнидан суяб турғизар экан.

Қор эса ҳамон гупиллаб ёғар, осмон еримизга ун элаётгандай эди...

Февраль, 1969.

ХУШХАБАРЛАР

✦ Ўзбекистон музейлари Владимир Ильич Лениннинг коммунистик партияни вужудга келтиришда, пролетар революциясини тайёрлаш ва амалга оширишда, жаҳонда биринчи совет давлатини ташкил этиш ва мустаҳкамлашда ўйнаган тарихий ролини тасвирловчи янги экспозицияларни тайёрламоқдалар. Республикамизда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан музейлар кўриги ўтказила бошланди.

Бу кўрикда завод ва мактабларда, клуб ва ҳарбий қисмларда жамоатчилик асосида ташкил этилган неча юзлаб халқ музейлари ҳам қатнашади.

✦ Минерал ўғитлардан қай тарзда энг самарали фойдаланиш керак? Сурхондарё областидаги колхоз, совхозлар ва тажриба-намуна хўжаликлари бош агрономларининг Термизда ўтказилган икки кунлик семинари ана шу мавзуга бағишланди. Область қишлоқ хўжалик бошқармасининг мутахассислари, Бутуниттифоқ пахтачилик институтининг ходимлари доклад қилишди.

РИШТОНЛИК ҲОМИЙЛАР

ТАНҚИДНИ БЎҒУВЧИЛАР НЕГА ЯЛЛО ҚИЛИБ ЮРИШИБДИ?

Ўқув йили бошланиши олдидан Риштон районы муаллимлари одатдагидек конференцияга тўпланишди. Ёш педагогларнинг ўзлари танлаб олган йўлдаги илк ютуқлари ҳақидаги нутқлари кекса ўқитувчиларнинг педагогик тажрибаси ҳақидаги ҳикояси билан алмашиниб турарди. Залда байрамлардагидек кўтаринки кайфият ҳукм сурарди. Кутилмаганда бу кайфият бузилди...

Минбарга район партия комитетининг биринчи секретари А. Ҳамралиев кўтарилди. Ўтирганларга кескин ва асабий назар ташлади-да:

— Ушбу залда Ҳасан Мирхолов деган кимса ўтирибди. Ҳам ўқитувчи, ҳам қишлоқ мухбириман деб юрган бу одам — туҳматчи!

Тўпланганлар ҳангу-манг бўлиб қолишди. Хизмат вазифаси юзасидан ишга ва одамларга холисона баҳо беришга даъват этилган кишининг кенгаш минбаридан туриб айтилган адолатсиз сўзлари уларни танг қолдирган эди. Районда Ҳасан Мирхоловни кўпчилик билади. У сира ёмон отлиқ бўлмаган. Узоқ йиллар ўқитувчилик қилган заҳматкаш муаллим, уруш ветерани, коммунист, фаол қишлоқ мухбири — келиб-келиб энди «туҳматчи» бўлиб қолдими?

Ҳамралиев эса сўзида давом этарди:

— Туҳматчини зудлик билан конференциядан ҳайдаб чиқаринглар! Уни жавобгарликка тортиш керак!

Юзлаб ўқитувчилар кўз ўнгида Мирхолов нега таҳқирланди?

Икки ой муқаддам халқ контроли группасининг аъзоси ўртоқ Мирхолов Киров номли колхозда қалбаки ведомостлар тузиб келинганлиги ҳақидаги ҳужжатни шахсан район партия комитетининг биринчи секретарига тақдим этган эди. Нопок кишилар колхозчилар пулини ўзлаштириб олаётган эди. Райком секретари эса бу колхоз ишлари ҳақида бошқача фикрда эди ва у ҳатто ҳужжатларга ҳам ишонмади.

Ўқитувчилар кенгашидаги шунча гап-сўздан кейин прокурор Мирхолов ёзган ҳужжатларни диққат билан ўрганиб чиқди. Ҳ. Мирхолов бутунлай ҳақ эканлиги маълум бўлди. Бу ҳақда райкомнинг биринчи секретарига ахборот берилди. Йўқ, қишлоқ мухбирини жазолаш эмас, балки унинг принципиаллиги, давлат манфаатини ўйлагани учун миннатдорчилик билдириш керак.

Афсуски, миннатдорчилик билдирилгани йўқ. Риштон райкомида А. Ҳамралиевдан андоза олган бошқа ходимлар ҳам камчиликларни очишга интилиб, уларни рўй-рост танқид қилувчи матбуот активистларига ҳам, район газетасига ҳам ишончсизлик билан қарамоқдалар. «Танқиддан чўчиш» дек ғалати одат уларни нотўғри, хато йўлга бошлади. «Риштон ҳақиқати» газетасининг редактори райком аъзоси Р. Мелибоев амалда ўз вазифасини бажаришдан четлаштириб қўйилди. Газета саҳифаларига райкомнинг пропаганда ва агитация бўлими мудири ёки райком инструкторларининг имзоси қўйилгандан кейингина газета юз кўрарди. Ҳозирги кунда ҳам редакция архивида «Босишга рухсат. З. Қудратова», «Материаллар тўғри танланган ва тўғри жойлаштирилган. Э. Мирзажонов» деган жимжимадор резолюциялар қўйилган саҳифалар сақланмоқда.

Мана шундай яроқсиз иш услуби ҳақида республика «Правда Востока» газетаси ва «Ўзбекистон матбуоти» журнали танқидий мақолалар билан чиқишди. Шундан кейин инструкторларнинг район газетаси устидан «хомий»лик қилиши тўхтатилгандай бўлди, улар газета саҳифаларига имзо чекишмаяпти. Бироқ, бу шунчаки бир гап. Аввалгидек райкомнинг биринчи секретари шахсан «Риштон ҳақиқати» газетасида унинг ўзи гуноҳсиз деб ҳисобловчи кишилар ҳақида танқидий мақолалар берилмаслигини кузатиб турибди. Лекин шунга қарамай, танқидий мақолалар босилган зоҳоти «айбдор»ларни қувғин қилади. Шунда журналистлар ҳазил-мутойиба қилиб айтганидек, «хомийлик» эмас, балки «кўчириқ» қилишади. «Кўчириқ» қилувчиларнинг дашноми айнан қуйидагича:

— Нега бизнинг рухсатимизсиз ёздингиз? Кимда ким област ё республика газеталарига танқидий хабарлар ёзишга журъат этар экан, яхшиси, райондан жўнаб қолсин! Сизлар район ходимларинигина эмас, ҳатто колхоз бригадирларини ҳам танқид қилишга ҳақингиз йўқ.

Бироқ. А. Ҳамралиев ҳар бир танқидий хабар чиқиши билан тўс-тўполон кўтарса-да, қишлоқ мухбирлари ҳам, журналистлар ҳам қатъиятлик кўрсатиб, камчиликлар билан муроса қилмаётгирлар, бу камчиликларни гугатишга интилмоқдалар. Масалан, район газетасида «Риштон» совхози бухгалтери М. Қодиров ҳақида фельетон босилди. Бу одам хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, халқнинг пулини ўзлаштирган эди. Фельетонда келтирилган фактлар тасдиқланди: халқ ибораси билан айтганда, ўғри тумшуғидан илинди. Хўш, танқиднинг натижаси нима бўлди? А. Ҳамралиевнинг ёрдами билан Қодиров юқори лавозимга кўтарилди: ҳозир у... район ишлаб чиқариш бошқармасининг бош бухгалтери. Бугина эмас, Қодиров район партия комитетининг аъзоси этиб ҳам сайланди...

Мазкур совхознинг бўлим бошқарувчиси Ғ. Жўраевни ҳам «оппоғим» деб юришгани қизиқ. Бу эгри қўл учар пахта теримида қатнашган студентларга тўланадиган пулни «туя» қилиб кетди. Бўлим партия ташкилотининг секретари А. Ҳамралиевни бундан хабардор қилди. А. Ҳамралиев узоқ вақтгача сукут сақлади. Жўраевнинг иши билан район прокурори шуғуллланганда эса, райкомдан қаттиқ талаб қилиб, терговни тўхтатинг деб туриб олишди ва Жўраевни аравачали мотоцикл билан мукофотлашди. Аммо совхоз ишчилари, жамоатчилик жиноятчи жавобгарликка тортилишини қаттиқ туриб талаб қилдилар. Шу тариқа А. Ҳамралиевнинг хомийлиги бу гал ўтмай қолди.

Риштон районида қонунни хуш кўрмайдиганлар, совет ахлоқимиз нормаларига риоя қилмайдиганлар ялло қилиб юришибди. Бунинг аксича совет ҳуқуқ-тартиботини ҳимоя қилаётган қишлоқ мухбирлари, журналистлар, халқ назоратчилари кўпинча қийинчиликларга дуч келмоқдалар.

Риштонликлар Ҳамралиев бошлиқ район «хомий»ларининг номуносиб хулқ-атвори ҳақида неча бор хабар қилишди. Бироқ, Фарғона область партия комитетида коммунистларнинг, район активининг ташвишли сигналларига тегишинча эътибор бермаяптилар. Ҳар гал сигнал тушганида шунчаки пўписа қилиб қўйишади.

Мана, сўнгги янгиликдан огоҳ бўлинг. Ўқитувчи Г. Абдукаримов «Риштон ҳақиқати» газетасига Алишер Навоий асарларида фольклор мотивлари ҳақида мақола юборди. Мақола босиб чиқарилди. лекин унга бошқа икки кишининг имзоси қўйилганди. Нега шундай бўлди? Маълум бўлишича, мақола автори район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими мудири Г. Дадажонов таъбига тўғри келмайдиган киши экан. Аммо мақоланинг ўзи унга ёқиб қолибди. Шу тариқа у мақолага бошқа имзолар қўйишни буюрибди...

Риштонлик «хомийлар»нинг қилмишини обдон таҳлил этиш вақти келгани кўриниб турибди.

И. МУҚИМОВ,
«Правда» мухбири.
(«Правда» газетасининг 21 февраль сони).

ЁШ ХИМИК Нина Тиминанинг номини Тошкент тўқимачилик комбинатида ҳурмат билан тилга олишади. У бажарган иш доимо аъло сифат билан баҳоланади. Тошкентдаги 2- тикувчилик фабрикасида меҳнат қилаётган ёш чевар Ножияхон Хабибуллина ҳам коллектив ҳурматини қозонган. Суратда: Н. Тимина (юқорида) ва Н. Хабибуллина.

И. Глауберзон ва М. Нуриддинов фотолари.

ШОИР ОВОЗИ

УЙҒУН,
Ўзбекистон халқ шоири.

Шоир ҳам жангчидир, ғоявий жангнинг
Олдинги сафида шоирнинг ўрни.
Шоирнинг қалами, кези келганда,
Чуқурроқ қазийди душманга гўрни.

Шоирнинг оташин сўзи ёв учун
Даҳшатлироқ эрур найзадан, ўқдан.
Жангга кирар экан ҳақиқий шоир
Ҳайиқмас таҳдиддан, қўрқмайди дўқдан.

Қаттиқ туриб шоир ўз ғоясини
Ҳимоя қилади кирганда жангга.
Бутун истеъдоди, бутун кучини
Бағишлар халқига, она-Ватанга.

Ленин ғоясидир бизнинг ғоямиз,
Бизга қудрат берган шу буюк ғоя.
Ватанпарвар шоир, ҳақиқий шоир
Жангда шу ғояни қилар ҳимоя.

Бу ғоя эрк, хаёт, иқбол ғояси,
Бу ғоя инсонни юксакка чорлар.
Бу ғоя элларга тинчлик бахш этиб,
Озодлик кўкида қуёшдек порлар.

Унда кишиликнинг ақли, идроки,
Даҳоси, закоси бўлмиш жамулжам.
Бу ғоя туфайли келажак равшан,
Халқимиз бахтиёр, ўлкамиз кўркам,

Бу ғоя асрлар ва инсонларнинг
Эзгу орзусидан туғилган, ўсган.
Бу ғоя минг йиллик зулматин ёқиб,
Асрий ваҳшатларнинг селини тўсган.

Сен ҳам бир жангчисан, ҳушёр бўл шоир,
Гард ҳам қўнолмасин гўзал Ватанга,
Ҳали тугамаган ғоялар жангги,
Бутун кучинг билан ташлангин жангга.

Тирқишлардан чиқар, чет элдан келар
Разил ғояларнинг бадбўй ислари.
Етлар таъсиридан авлодимизнинг
Покиза сақлансин онги, ҳислари!

Чақмоқдай ярқира, булбулдай сайра,
Момоқалдироқдай гулдира, янгра!
Денгиз бўлиб ҳайқир, олов бўлиб ён!

Мардлик садоси бўл, мағрур жарангла!
Жангда чекиниш йўқ, чекиниш ўлим!
Жангда ён берганнинг ҳоли бўлур танг!
Омонсиз ҳужум қил ёт ғояларга,
Душман ҳужумингдан бўлсин ҳангу-манг!
Ҳаёт ишқи билан яшар халқимиз,
Коммунизм учун қилмоқдадир жанг.
Бу улуғ курашда, бу буюк жангда
Масъулиятлидир сенинг вазифанг!

28 февраль, 1969 й.

Фельетончалар

БЕЛИ ҚАЙИШДИ

«Дружба» совхозида ҳосил йиғим-терими тугаши билан ҳамма иш тақа-тақ тўхтатиб қўйилди. Трактор-у, культиваторлар дейсизми, прицеп-у, пахта териш машиналари дейсизми, қаерда тўхтаган бўлса, ўша ерда қолиб кетаверди. Занглагани занглади, бузилгани бузилди ва 200 тоннаси бемалол металл-ломга топширилса бўлаверадиган ҳам бўлиб қолди. Махсус акт тузилиб, махсус жойга уйиб ҳам қўйилди. Техника мутасаддиси С. Насриддинов ана шу уйилмалар олдига келиб қолганда атайлаб юзини тескари буриб ўтадиган одат чиқарди. Кўп ўтганидан юзини бураверib, ўз бўйнини ўзи қийшайтириб қўйган пайтлари ҳам бўлди. Аммо техникага ачинмади, ҳеч ачинмади.

Халқ мулкининг ҳақиқий жонкуярлари тараллабедод қилиб юрган бош инженерга 150 сўм жарима солишди. Ана ўшанда С. Насриддиновнинг бели (бўйни эмас!) қайишганини кўрсангиз эди! Ўзини ҳар ёққа солиб кўрди, товба-тазарру қилди. Лекин халқ назоратчилари бош инженернинг бундан олдин ҳам ўта масъулиятсизлиги учун қаттиқ виговор олганлигини юзига солиб, бўш келишмади, «тўлайсан, вассалом» деб туриб олишди.

Айтинг-айтинг, ишқилиб Янгиер районидаги «Ширин», «Хобос», ва Мичурин номли совхозларни ҳам текшириб қолишмасин. Текширишса борми, «Дружба» совхозидагидан ҳам катта камчиликлар очилиб қолиши турган гап.

РЕКОРДЧИ МЕЗБОНЛАР

Меҳмондўстлик — халқимизнинг азалий одати. Лекин Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхоз раҳбарлари бу борадаги ҳамма рекордларни ортда қолдиришди. Колхозда раис Бурхонов, унинг муовини Оппоқов, бош бухгалтер Юсупов ўртоқларнинг бевосита раҳбарлигида 38 марта ажойибу-ғаройиб зиёфат берилди.

Меҳмонларнинг кўнгли тўлган-тўлмаганлигини билмаймиз-у, аммо зиёфатга қуйидаги сметада масаллиқ сарфланган:

гўшт — 807 килограмм — 3074 сўм. (роса гўштхўрлари келган экан-да);

ёғ — 213 килограмм — 1289 сўм, (косага қуйиб ичишган бўлса керак);

гуруч — 411 килограмм — 487 сўм.

мева-чева — 1878 сўм.

«майда-чуйда» харажатлар— 2784 сўм;

жами: 9512 сўм.

Шунча пулни колхоз раҳбарлари ўз чўнтакларидан олиб беришибдими? Бе. Хўжаликнинг маданий-маиший фонди турганида улар ўз ёнларидан тўлаб адойи бўлишибдими. Устига-устак, сахий аманилар колхозда йил бўйи ақалли бирорта ҳам меҳнат куни ишламаган. нотайин шахсларга 1349 сўм нақд пул ёзиб беришган. Раис муовини Оппоқов турли баҳоналар билан ўзига 600 сўм ёздириб олган.

Колхоз идора аппаратини бошқаришда ҳам рекорд қўйилди. Идора харажатларига оз эмас. кўп эмас, нақд 16 минг сўм сарфланди. Эшитишимизга қараганда, колхоз раҳбарлари учинчи рекордни қайси соҳада қўйсак экан деб бош қотириб юришган эмиш.

«ИХТИРО»НИНГ ТАҚДИРИ

Август ойлари эди. Ургут районидаги Охунбобоев номли колхозга келган киши чорва фермасининг иши билан танишса, қойил қолиши турган гап эди. Негаки, моллар ёзнинг жазирамасида «офтоб урмасин» деб авайлаб, яйловга чиқарилмади. Нуқул концентрат ва аралаш озуқа билан боқилди.

Қани энди, моллар йил бўйи шундай боқилганида нур устига аъло нур бўларди. Сентябрь келиши билан қишга ғамланган ем-хашакнинг таги кўриниб қолди. Қиличини ялонғочлаб қиш кириб келганда правление раиси А. Ваҳобов бош бухгалтер Н. Пармонов билан иссиққина хонада ўтириб «табиатнинг ўжарлиги»дан роса нолишди ва «оби-ҳаво ноқулай келганлиги...» деб бошланадиган актлар тузишди.

Гўё акт молларни совуқдан ва очликдан асрайдигандек, бор дағал хашак ҳам қорамол ва қўйларга музлаган ҳолида едирилди. Молхонани яхши иситиш мақсадида эшиги камроқ очилиб ёпилсин деб махсус кўрсатма ҳам берилди.

Хуллас, «ихтиро»нинг тақдири шу бўлдики, 119 бош қорамол, 600 бош қўй харом ўлди. Бундан раис ва бош бухгалтер чўчишди шекилли, ўлган қорамолни 53 бош, қўйни 245 бошга «камайтиришди», лекин бўлмади: сир очилди. Энди буёғи нима бўларкин? Ё яна битта ихтиро яратиб, жиноятдан ҳам қутулиб кетишармикин?

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Турли мамлакатларда

ДЕҲЛИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДЕҲЛИ, 21 февраль. (ТАСС). Ҳиндистон парламентининг таклифига биноан дўстлик визити билан келиб, Ҳиндистонда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси И. В. Спиридонов кеча матбуот конференцияси ўтказди.

«Ҳиндистон мустақилликка эришганидан бери мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик турли соҳаларда сиёсий, иқтисодий, савдо ва маданий соҳаларда тўхтовсиз ривожланиб бормоқда,— деди И. В. Спиридонов.— Бу ишда мамлакатларимиз парламент делегацияларининг бир-бирларига борди-келди қилаётганликлари катта роль ўйнамоқда. Бу эса парламентларнинг турли халқаро проблемаларига доир нуқтаи назарларини ўзаро яхшироқ билиб олишларига имконият бермоқда.

Тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш, қурол-яроғларни қисқартириш ва ёппасига қуролсизланиш, мустамлакачиликка қарши кураш, агрессиянинг хатарли манбаларини тугатиш сингари бир қанча муҳим проблемаларда Ҳиндистон билан Совет Иттифоқининг нуқтаи назарлари бир-бирига мос келмоқда ёки яқин бўлиб чиқмоқда..

Биз, деб давом қилди И. В. Спиридонов, икки ўртадаги фикрлашиш давом эттирилишига ҳамда бошқа актуал проблемалар бўйича ҳам позицияларни янада яқинлашувига олиб келишига ишонамиз. Бу эса, мамлакатимиз ўртасида дўстликни мустаҳкамламоқ ва халқаро вазиятни соғломлаштирмоқ учун катта аҳамиятга эга бўлади».

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ҲАРАКАТИ

ХАНОЙ, 20 февраль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Халқ озодлик қуролли кучлари жангчилари 6 февралда Зядинь вилоятида 5-қўғирчоқ дивизия лагерига қўққисдан ҳужум қилдилар. Бунинг натижасида душманнинг ҳарбий хизматчиларидан 250 киши сафдан чиқарилди.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 4 февралдан 10 февралгача ўтган бир ҳафта ичида Гоконг вилоятида душманнинг 200 га яқин солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. Озодлик кучлари жангчилари 24 январдан 11 февралгача Куангчи ва Тхнатхиен вилоятларида душманнинг 700 га яқин солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. Буларнинг кўпчилиги Америка ҳарбий хизматчиларидан иборат. Ватанпарварлар бу жангда душманнинг 6 самолётини уриб туширдилар ва кўп миқдордаги қурол яроғлари ҳамда ҳарбий анжомларини қўлга олдилар. Вьетнам Информация агентлиги Озодлик матбуот агентлигининг маълумотларига асосланиб, шу тўғрида хабар берди.

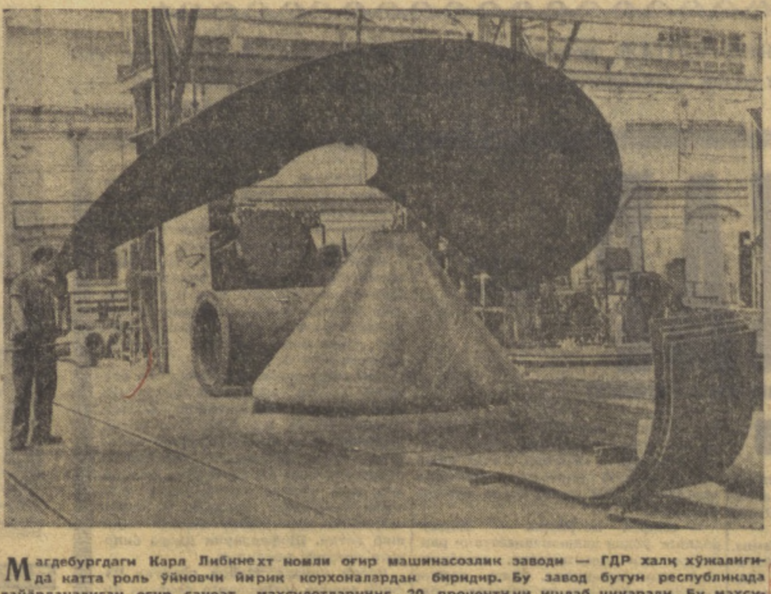

Магдебургдаги Карл Либкнехт номли оғир машинасозлик заводи — ГДР халқ хўжалигида катта роль ўйновчи йирик корхоналардан биридир. Бу завод бутун республикада тайёрланадиган оғир саноат маҳсулотларининг 20 процентини ишлаб чиқаради. Бу маҳсулотлар кўплаб хорижий мамлакатларга экспорт қилинади. Суратда: завод цехининг кўриниши.

АДН—ТАСС фотоси.

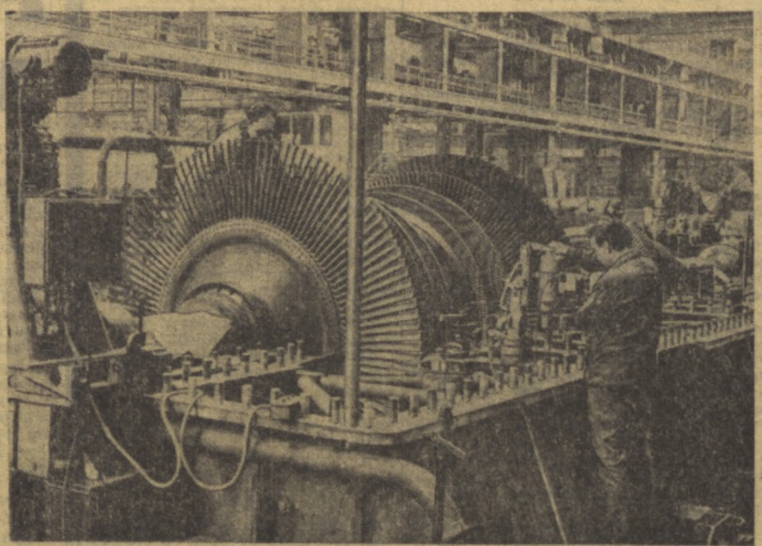

ЧЕХОСЛОВАКИЯ машинасозлик корхоналарининг маҳсулотлари жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида жуда машҳур. Суратда: Пльзендаги «Шкода» заводининг цехида Ҳиндистон учун мўлжалланган турбиналарни йиғув пайти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН ТАҲДИД

ПРАГА, 21 февраль. (ТАСС). Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретариати баёнот эълон қилди. Баёнотда «Германия Федератив Республикаси составида бўлмаган Ғарбий Берлинда Германия Федератив Республикасининг президентини сайлашга Бонн ҳукумати иғвогарлик билан ғайри-қонуний қарор қабул қилганлиги катта ташвиш ва ҳаяжон туғдираётганлиги» кўрсатиб ўтилди.

Кучни кўз-кўз қилишдан иборат бу қарор, дейилади баёнотда, Европа қитъасидаги аҳволни кескинлаштиришга олиб келади, тинчлик ва коллектив хавфсизлик иши учун таҳдид бўлиб, янги нацист партия бўлган национал-демократик партиянинг хатарли кирдикорларини рағбатлантиради. Бу қарор бекор қилиниши лозим.

Жаҳон касаба союзлари федерацияси жанжал ва можаролар туғдираётган сабабларни йўқотишни, Европа қитъасидаги ҳамма мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш сиёсатини ўтказишни талаб қилади. Европанинг ишчилар синфи ва касаба союз ташкилотлари халқларнинг манфаатларини кўзлаб Европа хавфсизлиги ва халқаро ҳамкорликни таъминлаш масаласида ўзларининг қатъий сўзларини айтишлари лозим.

Рассом ханжаси

Зонтик олиб чиқмасам бўлмайдиган кўринади.

—Ойи яна менинг кийимларимни кийиб олипсиз-ку.

— Ташвишланманг, брат, туфдонни ҳам бемалол мўлжалга олаверадиганлардамиз.

Сўзсиз сурат.

М. Воробейчиков ишлаган расмлар.

ГАЗЕТАНИ ОММА ОРАСИДА ТАРҚАТИШ УЧУН

ПАРИЖ, 21 февраль. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси сиёсий бюросининг аъзоси Этьен Фажон бугун қуйидагиларни айтди: март ойи Франция Коммунистик партиясининг жанговар органи «Юманите» газетасини омма орасида кенг ёйиш ойи бўлади. Этьен Фажон партия ташкилотини, барча коммунистларни ана шу кампанияни муваффақиятли ўтказиш учун ёрдам беришга чақирди.

РЕВОЛЮЦИОН ТРИБУНАЛНИНГ ҲУКМИ

ПАРИЖ, 20 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Бағдод радиосининг хабарига асосланиб, қуйидагиларни билдиради: Революцион трибунал Исроил фойдасига жосуслик қилганликлари учун саккиз кишини ўлим жазосига ҳукм қилган эди. Бугун Ироқда шу ҳукм ижро этилди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИШДАН ҚАНДАЙ ҲАЙДАШ КЕРАК?

Жуда ғалати савол, шундайми? Лекин бу савол Италия корхоналари эгаларини жиддий ташвишга солипти. Улар учун завод ёки фабрикани ёпиб қўйиб, минглаб ишчиларни кўчага ҳайдаш ҳеч гапмас. Бироқ, корхонанинг айни гуллаб турган пайтида уни қандайдир «бемаъни» ишчи туфайли ёпиб қўйиш турган битгани зарарку. Ахир бу «бемаъни» ишчини қандай қилиб ишдан ҳайдаш керак?

Бу борада эҳтиёткорларнинг фантазиясига Макиавеллининг ўзи ҳам тан бермасдан иложи йўқ. Дарвоқе, ўзингиз ўйлаб кўринга... Савона (Лигурия) шаҳрининг корхоналаридан бирида иш пайтида қўшиқ айтгани учун бир қизни ишдан ҳайдашди. Чунки қўшиқ қўл ҳаракатига халақит берармиш, Генуя ва Комода эса турмушга чиққани учун қизларни ишдан бўшатиб юборишди. Италия конституциясида бўлса республиканинг барча гражданлари жинсидан қатъий назар тенг ҳуқуқлидирлар, деб ёзилган. Ахир турмушга чиққан қизларнинг ҳомиладорлик отпускаси олиши турган гап. Шундай бўлгач, корхона хўжайинининг қонун билан неча пуллик иши бор?

Сиз яна эҳтиёткорлар ўз ҳукмини фақат ожизаларгагина ўтказаркан деб ўйламанг. Асло. уларнинг «қонуни» барча меҳнаткашларга баробар: ишчини хоҳлаганча сиқиб сувини ол, борди-ю, овозини чиқарадиган бўлса, катта кўча...

Мана бутун мамлакат эътиборини тортган яна бир ҳодиса. Генуя яқинидаги Вальповевер механик конструкциялар корхонасида 27 яшар малакали ишчи Аркадио Наччини ишдан бўшатилди. Унинг гуноҳи шундаки... кўзойнак тақаркан. Ҳа, худди шундай. Планетамиздаги миллионлаб кишилардай яхшироқ кўриш, яхшироқ ишлаш мақсадида кўзойнак таққани учун Аркадиони ишдан ҳайдашди. Ёш йигитнинг юксак малакали эканига шубҳа йўқ: у ҳунар мактабини тугатган, шу корхонага ишга киришда барча синовлардан — медицина комиссиясидан яхши ўтди. Бироқ, январь кунларининг бирида уни корхонага киритишмади ва кадрлар бўлимига учраши кераклигини айтишди. У ерда эса унинг ишдан бўшатилиши ҳақидаги ҳужжатлар тахт қилиб қўйилган экан. Бу ҳужжатларда кўзойнак ишда халақит бермаса ҳам, 20-30 йилдан сўнг, яъни Аркадио Наччини 50 дан ошганида нималар бўлиши мумкинлигига медицина комиссияси кафил эмас, деб ёзилганди. Бунақанги бемаъни важ корхона ишчилари орасида катта норозилик туғдирди 800 ишчи норозилик белгиси остида бир соатлик забастовка эълон қилишди. Аслида гап қаёкда экан, денг? Маъмуриятнинг аниқлашича Наччини аввал ишлаган корхонада касаба союз ҳаракатида фаол қатнашиб, меҳнат шароити ва техника хавфсизлигининг яхшиланишини талаб қилиб чиққан экан. Шунинг учун ҳам корхона маъмурияти бу хавфли «унсур»дан қутулишга кўзойнакни важ қилиб кўрсатди. Во ажаб!

Г. БОУТДИНОВ,

АПН махсус мухбири. Рим.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

◆ ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Халқаро хотин-қизлар куни — 8-Март арафасидаги ҳафта Францияда хотин-қизларнинг ўз ҳуқуқлари учун кураш ҳафтаси бўлиб қолади. Бу тўғридаги қарор умуммеҳнат конфедерацияси конфедерал бюросининг мажлисида қабул қилинди. Эркаклар билан бир қаторда бажарилган тенг меҳнат учун баравар ҳақ тўлаш, иш билан таъминлаш, иш ҳақини камайтирмаган ҳолда иш ҳафтасини қисқартириш ва шу сингарилар бу кампаниянинг асосий шиорлари бўлади. Франциядаги энг йирик касаба союз бирлашмаси — умуммеҳнат конфедерацияси хотин-қизлар куни — 8 Март муносабати билан эълон қилган баёнотида озодлик, тинчлик ва фароғат учун кураш олиб бораётган жаҳондаги барча хотин-қизлар билан қардошларча астойдил бирдам эканлигини изҳор қилади.

◆ ЯПОНИЯ

ТОКИО. Япония темирйўлчилари капиталистик негиздаги «рационализация» планларига қарши янги кураш кампаниясини бошлаб юбордилар. Давлатга қарашли бўлган ва 280 минг аъзони бирлаштирган темир йўл ишчилари Умумяпония касаба союзининг чақириғига биоан темир йўлчилар 280 станция ва депода уч кун мобайнида иш суръатини пасайтириш тактикасини амалга оширадилар. Маъмурият «рационализация»ни амалга ошириш планларидан воз кечмаган тақдирда, забастовка ўтказилади.

◆ АВСТРАЛИЯ

КАНБЕРРА. Австралияда ишсизлик авж олмоқда. Эълон қилинган маълумотларга қараганда, мамлакатда шу йилнинг январь ойигача 90 минг ишсиз бўлган. Январь ойида ишсизлар сони ғоят кўпайиб, яна 6880 киши ишдан маҳрум бўлиб қолди. Меҳнат ва миллий хизмат министри иш қидириб юрган кишиларнинг қарийб ярмини ёшлар ташкил этади, деб тан олди.

(ТАСС).

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ САФАРИ

ҚОҲИРА, 21 февраль. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Маҳмуд Риад бир қанча араб давлатларининг раҳбарлари билан Яқин Шарқдаги аҳвол ҳамда Исроил агрессиясига қарши курашда арабларнинг куч ва ғайратини бирлаштириш тўғрисида фикрлашиб олмоқ ва маслаҳатлашмоқ учун шу мамлакатларнинг пойтахтларини айланиб чиқмоқда.

Маҳмуд Риад Сурия, Ливан ва Ироқни айланиб чиқиб, шу мамлакатларнинг раҳбарларига Президент Носирнинг шахсий мактубларини топширди ва уларнинг расмий кишилари билан музокаралар олиб борди.

Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министри матбуот учун берган баёнотида Исроил агрессиясига қарши курашда араб мамлакатларининг бирдамлиги ўсиб бораётганлигини қайд қилди ва улар Яқин Шарқда одилона тинчлик ўрнатишга интилаётганликларини уқтириб ўтди. Сўнгра Маҳмуд Риад қилинган бу сафарнинг ва Араб мамлакатлари раҳбарлари билан бўлган учрашувларнинг натижаларидан қаноат ҳосил қилганлигини айтди.

Араб матбуоти Бирлашган Араб Республикаси ташқи ишлар министрининг бу сафарига Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш ҳамда Яқин Шарқдаги танглики одилона бартараф қилиш йўллари ва воситалари борасида Араб мамлакатларининг позицияларини келиштириш ишидаги муҳим босқич, деб баҳо бермоқда.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАРОҚЧИЛАР «ЖАННАТИ»

Инглиз археологлари қароқчилар шаҳри — порт Роялни қазишни мўлжалламоқдалар. Ҳозир у Ямайка оролининг жанубий қирғоғида. Кариб денгизининг сувлари остида «бекиниб» ётибди. Шаҳар 1692 йилда зилзила натижасида чўкиб кетган эди. Шу пайтгача у сувнинг остида турибди. Гоҳо-гоҳо аквалангчи-археологлар у ерга бориб туришади. Лидс университетининг археологи бир группа меъморлар, казувчи ишчилар ва топографларни у ерга бошлаб бориб, шаҳарни қумлардан тозалаб, асл ҳолига келтирмоқчи. Ямайка ҳукумати порт Роялнинг қайта тикланишига қарши эмас. Чунки шаҳар қайта тикланса, у ердаги қароқчиларнинг эски емишхона ва қасрлари очилса давлатга фақат фойда келиши мумкин.

ТАНСИҚ... ТАОМ

Япония ва Ҳиндистонда қурбақа оёқларидан тайёрланган таом жуда тансиқ ҳисобланади. Шу сабабли бу мамлакатлар асосан АҚШга жуда кўп миқдорда музлатилган қурбақа оёқларини жўнатиб, бундан катта фойда олмоқдалар. Ҳозир биологлар қурбақаларни саноат йўли билан кўпайтириш йўлларини қидирмоқдалар. конструкторлар эса «қурбақачилик» саноатини ривожлантириш учун керакли машиналар тайёрлаш ҳақида ўйлашмоқда.

ТИШ НИМАДАН БУЗИЛАДИ?

Микробиолог Фицжеральд жуда кўп олмахонларнинг тишини текшириб кўриб, оғриган тишлардан бир турдаги микробларни топди. У шунга асосланиб кишиларнинг тишини чиришига ҳам шу микроблар сабаб бўлса керак, деган хулосага келди. Демак, шу микробларни кириш йўли билан тишни чиришдан сақлаб қолиш мумкин экан. Микробларни йўқ қилиш эса табибларимизга анча осон.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Шарқ халқларининг концерти. 10.10 — «Табассум» (радиожурнал). 11.35— «Совет Армиясига шон-шарафлар». 12.15 — «Эрталабки салом» (Москва). 13.30 — Концерт (солдат ва офицерларининг талабларига мувофиқ, русча). 14.00 — «Пахтакор» (радиожурнал). 15.00 — «Бизнинг радиопочта». 15.10 — Концерт (Совет Армияси жангчиларининг талабларига мувофиқ). 15.50 — «Олмалиқ химия заводи қурилишида» (русча). 17.40 — Экран янгиликлари. 18.00 — «Музикали глобус». 18.40 — СССР Мудофаа министрлиги алоҳида намунали оркестрининг концерти. 19.20 — Куйлар. 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 20.30 — Рақс куйлари. 21.00 — «Мамлакатлар ва қитъаларда». 21.10 — Мақомлардан парчалар. 22.20 — «Табассум» (такрорий эшиттириш). 23.20 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БУГУН — СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 10.00 — Олдинда борувчи (Болалар учун). 10.30 — Мультфильм. 10.40 — Бургутча (Бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 11.55 — Телевизион театр. Васлнинг жасорати (Болалар учун). 12.25 — Чапаев (Бадиий фильм). 14.00 — Олов қалбли кишилар. 15.00 — Москва кўрсатади. Совет Армияси ва Ҳарбий — Денгиз Флоти кунига бағишланган Бутуниттифоқ репортажи.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 17.00 — Опаси Алёнушка ва укаси Иванушка (Мультфильм). 17.10 — Ахборот информацион программа.

Ўзбек тилида: 17.40 — Қанотли солдатлар (Телефильм). 18.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан (Ҳужжатли фильм). 19.00—«Ялла ва рақслар». Концерт.

Рус тилида: 20.00 — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган эшиттириш ва СССР Мудофаа министрлиги оркестрининг концерти.

Ўзбек тилида: 22.30 — «Ахборот» информацион программаси

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.45 дан — Фрунзе кўрсатади.

24 ФЕВРАЛЬ.

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси. 18.00 — Кичкинтойлар учун «Бойчечак» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.35 — Болалар учун мультфильм. 18.55 — Телеянгиликлар. 19.10 — Адабий эшиттириш. 19.35 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.40— В. И. Ленин «Пролетар революцияси ва ренегат Каутский». 19.55 — Телеянгиликлар. 20.10 — Ота-оналар университети. 20.30 — Телевизион театр. Б. Жақиев. «Ота қисмати».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 23/II да кундуз Русалка, кечқурун Жизель.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/II да кундуз ва кечқурун Бой ила хизматчи.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/II да кундуз Фарғона тонг отгунча, кечқурун Гавҳари шамчироғ, 24/II да Гули сиёҳ.

КИНО

Разведкачилар — «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кундуз 2 да).

Катта маневрлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Марися ва Напалеон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Трембита — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8, 10 да).

1969 йил 6 март кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биология фанлари бўйича илмий даражалар бериш илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 133-аудитория) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

А. Жалолов: «Сугур ўт ва унинг биологияси» деган темада;

З. М. Муҳитдинов: «Сурхондарё водийси типик сув ҳавзаларининг зоопланктони» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

АГАР СИЗ ЯНВАРЬ ОЙИДА УЗИНГИЗНИНГ СЕВИКЛИ ЖУРНАЛИНГИЗ «ТЕХНИКА—МОЛОДЕЖИ»га обуна бўлишни унутган бўлсангиз, шу кунларда ёзилишингиз мумкин. Бунда сиз йилнинг 2-кварталидан бошлаб журнални ўқий бошлайсиз.

Журнал ўқувчилар диққатига сазовор бўлиб, энг керакли ва энг ажойиб фан ва техника тўғрисида маълумот беради, фан ва техника масалалари ҳақида ишчи, қишлоқ механизатори, студент, ўқитувчи ва ўқувчиларга йўлланма беради.

1969 йилда журнал редакцияси фантастик асарларнинг энг яхшиларини эълон қилиш традициясини давом эттиради.

Ҳаваскор усталар оригинал конструкция чизмалар билан танишадилар.

Обуна ҳақи апрель ойидан йил охиригача 1 сўм 80 тийин.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

27 ФЕВРАЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА РЕСПУБЛИКА «БИЛИМ УЙИДА»

(Киров кўчаси, 24-уй)

СССР халқ артисти давлат мукофоти лауреати Раззоқ ҲАМРОЕВ билан

ИЖОДИЙ УЧРАШУВ КЕЧАСИ УТКАЗИЛАДИ.

Кечада Раззоқ Ҳамроев иштирок этган кинофильмлардан кадрлар ва спектакллардан парчалар кўрсатилади.

Кечани шоир Еғин МИРЗО олиб боради.

ТАЪМИНОТ ВА ОРТИҚЧА УСКУНАЛАР, ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР, МАТЕРИАЛЛАРНИ СОТИШ БУЙИЧА ТРЕСТЛАРАРО ЯНГИЕР КОНТОРАСИ

қатор оралиғи 60 см. бўлган қуйидаги қишлоқ хўжалик техникаларини

СОТАДИ

ХТ-1,2 пахта териш машинаси. Баҳоси 300 сўмдан 2500 сўмгача;

СКО-4 кўрак йиғиштирувчи машина (тракторсиз). Баҳоси 700 сўмдан 1600 сўмгача;

СКО-4 кўрак йиғиштирувчи машина (тракторли). Баҳоси 1300 сўмдан 2000 сўмгача;

ПХ-1,2 подборка машинаси. Баҳоси 300 сўмдан 1000 сўмгача;

СТХ-4 Б сеялкаси. Баҳоси 100 сўмдан 200 сўмгача.

Булар товар шаклида ёки балансдан балансга ўтказиш йўли билан сотилади.

Мурожаат учун адрес: Сирдарё область, Янгиер шаҳар, Ўзбекистон 40 йиллиги кўчаси.

Боғ ва узумзорлар ишини механизациялаштириш учун машиналар бўйича махсус Бош конструкторлик бюросининг ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИГА лойиҳа раҳбарлари, катта инженер-конструкторлар, инженер ва техник-конструкторлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Орджоникидзе район, Р. Р. Шредер номли институт (107-автобуснинг «Р. Р. Шредер номли институт» бекати, «Революция сквери»дан хизматчи автобус қатнайди).

Қўриқ ерларда ишлаш учун СУҒОРИШ БУЙИЧА ЯНГИ ТЕХНИКАНИ УЗЛАШТИРИШ ФИРМАСИНИНГ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КУЧМА КОЛОННАСИГА бухгалтер

КЕРАК

КЗОТнинг 82 моддасига кўра қўшимча ҳақ тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Фурқат кўчаси, 124-уй (1, 7, 8-трамвайларнинг «Комсомол майдони» бекати).

АЗОТ САНОАТИ ИНСТИТУТИНИНГ ЧИРЧИК ФИЛИАЛИГА (ГИАП)

лойиҳачи-мутахассислар: инженерлар, катта инженерлар, қуйидаги ихтисослар бўйича лойиҳа группаси бошлиқлари: саноат корхонаси лойиҳаси бўйича қурувчилар, иситиш, вентиляция, сув таъминоти, канализация бўйича; статистика назарияси билан таниш бўлган математик

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Чирчиқ шаҳар, Тошкент кўчаси, 8-уй. Телефон 9-31-23.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В33679, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон — 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—72, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 46. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 01163.